

**EIROPAS SAVIENĪBAS
PADOME**

**Briseļē, 2005. gada 19. maijā
(OR. en)**

**8842/1/05
REV 1**

LIMITE

COPEN	89
EJN	32
EUROJUST	32
CATS	27

PIEZĪME

Sūtītājs:	Prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja (<i>Coreper</i>)/ Padome
Iepr. dok. Nr.:	6815/05 COPEN 42 + ADD 1; 7751/05 COPEN 65 EJN 22 EUROJUST 22 + ADD 1 + ADD 2 REV 1 + 8569/05 COPEN 82 EJN 27 EUROJUST 27 CATS 26
Temats:	Politiskas ievirzes debātes par jautājumiem, kas radušies no Komisijas 2005. gada 23. februāra ziņojuma, kurš balstīts uz tās novērtējumu par Eiropas apcietināšanas orderi ("EAO") un nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm, un tam sekojošās dalībvalstu atbildes

1. Padomes 24. februāra sanāksmē notika politikas debātes par Komisijas ziņojumu turpmākajiem pasākumiem attiecībā uz dalībvalstu veikto dokumentu transponēšanu, kuri pieņemti, balstoties uz LES VI sadaļu. Tika nolemts, ka Padomes uzmanība būtu jāvērs uz politiski vissvarīgākajiem ziņojumiem (jānolemj, izskatot katru gadījumu atsevišķi), lai izvērstu politiskas diskusijas.
2. Šis dokuments ir pirmais, kam piemēro Padomes prasību izvērst pārrunas par jautājumiem apsvēršanai šādā veidā. Tas izklāsta vairākus politiski būtiskus jautājumus, kas apzināti pārskatīšanas un saistītu debāšu gaitā par dalībvalstu veiktajiem juridiskajiem pasākumiem, transponējot Pamatlēmumu par Eiropas apcietināšanas orderi.

3. Komisijas ziņojumā¹ pauž vispārējo uzskatu, ka šī pirmā dokumenta par savstarpēju atzīšanu īstenošana praktiski ir acīmredzami izdevusies. Kā piemērs tajā minēts fakts, ka, sargājot apsūdzētās personas pamattiesības, vidējais nodošanas laiks ir samazinājies no 9 mēnešiem, kāds tas bija iepriekšējās izdošanas sistēmas laikā, līdz tikai 43 dienām (un līdz vidēji tikai 13 dienām gadījumos, kad piekrišana nodot ir bijusi gaidāma). Tas pats par sevi būs novērtējams kā būtisks faktors tieslietu administrācijā un attiecībā uz cietušajiem kopumā. Komisija atzīmēja arī to, ka ziņojuma laikā ir izdots vairāk nekā 2 600 orderu, kas liecina par šī dokumenta lielu praktisku nozīmi.
4. Šobrīd visas dalībvalstis ir transponējušas EAO Pamatlēmumu un ir ierosināts Komisijas ziņojums par pēdējo transponēšanu iesniegšanai vēlākā laikposmā.
5. Neskatoties uz panākumiem, ministri varētu vēlēties pārrunāt dažus no jautājumiem, ko Komisija izvirzījusi savā ziņojumā, lai sniegtu politisku atbildi un izvērstu kopēju pārdomu procesu par konkrētiem jautājumiem.

A. Papildu iemesls atteikumam, kas balstīts uz pamattiesībām

- Komisijas konstatējumi - Transponējamo tiesību aktu, kas saistīti ar 1. panta 3. punktu (pamattiesības un pamattiesiskie principi) un 12. un 13. apsvērumu (diskriminācija), saturs ir atšķirīgs. Vairākas dalībvalstis pieņēma viedokli, ka šie principi (ko jebkurā gadījumā paredz LES 6. pants) pastāvēja neatkarīgi no Pamatlēmuma un uz tiem nav īpaši jāatsaucas. Citas pilnīgi vai daļēji transponēja 1. panta 3. punktu un/ vai 12. un 13. apsvērumu un/ vai atsaucās uz Eiropas Cilvēktiesību konvenciju.

¹ 6815/05 COPEN 42.

- Dalībvalstu atbildes - Atsevišķas dalībvalstis izteica viedokli, ka 1. panta 3. punkts jāuzskata par pamatu atteikumam paredzēto pamatprincipu dēļ, šo tiesību transponēšana nevar būt nesavienojama ar Pamatlēmumu. Citas atzīmēja, ka tiesu iestāde nevar izmantot apsvērumus, lai pārbaudītu Pamatlēmumu, lemjot par EAO izpildi, un uzskatīja, ka no to transponēšanas ir labums.
- Jautājumi, par kuriem ministri var vēlēties izvērst politiskas ievirzes debates
Atzīstot, ka dalībvalstīm un tiesu iestādēm ir pienākums ievērot pamattiesības, šobrīd varētu diskutēt par to, vai veids, kādā šie atteikuma iemesli ir izteikti valsts tiesību aktos, nepārkāpj Pamatlēmuma jomu. Lai arī ir acīmredzami, ka tiesnesim izpildvalstī ir pienākums atteikties atzīt un pildīt EAO, kurš - prima facie - pārkāpj pamattiesības, ES likumdevēju iecere, balstoties uz principu, kas paredz savstarpēju uzticēšanos citam cita tieslietu sistēmām, bija koncentrēties uz lietas pārskatīšanu izdevējvalstī. Turklāt pat nevienmērīga Pamatlēmuma īstenošana šajā jautājumā varētu radīt diskrimināciju attiecībā uz personām, kuras apcietinātas, pamatojoties uz EAO, atkarībā no tā, vai izpildvalsts tiesnesim ir vai nav jāpārskata EAO atbilstība pamattiesībām. Bez tam šāda pārskatīšana varētu būt pretrunā ar savstarpējas atzīšanas principu.

B. Papildu iemesls atteikumam, kas balstīts uz politiskiem iemesliem

- Komisijas konstatējumi - Transponējot konkrētus obligātos iemeslus, kas noteikti 3. pantā, iekļauti papildu iemesli nodošanas atteikšanai, proti: 1) ja EAO bija izdots politisku iemeslu dēļ, vai 2) ja pēc "nodošanas" pieprasītā persona būs pakļauta vajāšanai politisku iemeslu dēļ.

- Dalībvalstu atbildes - Iesaistītās dalībvalstis uzskatīja, ka transponētie politiskie iemesli nebija pielīdzināmi politiskajam noziegumam pašam par sevi, tās saskatīja skaidri redzamu atšķirību un uzskatīja, ka šis papildinājums ir nepieciešams, lai ietvertu politiskās diskriminācijas jautājumus.
- Jautājumi, par kuriem ministri var vēlēties izvērst politiskas ievirzes debates
Šajā sakarā izvirzītais jautājums ir - vai neatzīšanas iemesls attiecībā uz politiskajiem iemesliem EAO izsniegšanai nepārsniedz Pamatlēmuma jomu.

C. Tieslietu ministrijas kā izpildiestādes/ izdevējietādes nozīmēšana

- Komisijas konstatējumi - Īstenošanas tiesību akti, ar kuriem izvirza valsts struktūru, kura ir kompetentā tiesu iestāde (izpildiestāde vai izdevējietāde), lai arī atbilst pamatlēmuma noteikumiem, nesaskan ar tā būtību. Pamatlēmuma 6. panta mērķis nebija pilnvarot tieslietu ministrus un to ierēdņus attiecībā uz nodošanu. Šāda nozīmēšana, lai arī ir atbilstīga valsts tiesību aktiem, atstāj iespaidu uz principu, uz kuru balstīts EAO, kas ir tieši kontakti starp tiesu iestādēm.
- Dalībvalstu atbildes - Atsevišķas dalībvalstis uzskatīja, ka, pamatojoties uz resursu ierobežojumiem, šāda nozīmēšana ir racionāla un patiesi noderīga EAO lūgumu ātrai izskatīšanai. Citas uzskatīja, ka, tā kā pilnvarojums veikt šādu nozīmēšanu bija skaidri paredzēts, un ka tādēļ pareizi transponēts no Pamatlēmuma, radās pārredzamības problēmas un ka šis nebija piemērots solis. Praktiski runājot, bija novērots, ka atsevišķas centrālās iestādes uzņemas aktīvāku lomu veikšanas procesā nekā tikai nosūtīšanas atvieglošanu un bija izdevējvalstij izsūtījušas lūgumus sniegt papildu informāciju. Citas dalībvalstis atzīmēja, ka saskaņā ar valsts tiesību aktiem Tieslietu ministrija ir uzskatāma par tiesu iestādi.

- Jautājumi, par kuriem ministri var vēlēties izvērst politiskas ievirzes debates
Šajā sakarā izvirzītais jautājums ir - vai novērotais valdības filtrs ir savienojams ar EAO saturu un būtību. EAO ir bijis iecerēts kā pilnībā juridisks, ar juridiskas neatkarības garantijām un brīvs no sekojošās politiskās ietekmes.

D. Pamatlēmuma "*ratione temporis*" piemērošana

- Komisijas konstatējumi - Atsevišķas dalībvalstis piemēro pārejas posma noteikumus, kas nav atbilstīgi Pamatlēmumam. Šādos gadījumos piemērots noteikums gan attiecībā uz izpildvalsti, gan izdevējvalsti un/ vai absolūtais laika ierobežojums - 2002. gada 7. augusts - aizstāts ar ierobežojošāku datumu, proti, 2004. gada novembri, lai šiem pārkāpumiem varētu piemērot iepriekš pastāvošo izdošanas režīmu.
- Dalībvalstu atbildes - Dalībvalstis, kas bija rīkojušās saskaņā ar Pamatlēmumu, uzskatīja, ka (gadījumos, kas nav ierobežoti divpusēji gadījumi) gadījumos, kad nosacījumi nebija izpildīti vai bija izpildīti nepareizi, tās nespētu pildīt izdošanas pieprasījumus, kas saņemti no dalībvalstīm, kuras nepilda noteikumus, ne arī tās spētu sniegt izdošanas pieprasījumus EAO vietā.
- Jautājumi, par kuriem ministri var vēlēties izvērst politiskas ievirzes debates
Padome var vēlēties pārrunāt, kā risināt faktu, ka dažu dalībvalstu tiesību akti nav savienojami un ka dažus EAO vai izdošanas pieprasījumus nevar sniegt vai pildīt.

E. Citi jautājumi

Ir gaidāms Komisijas papildu ziņojums, kurā būs ietvertas visas dalībvalstis. Sekojošās transponēšanas praktiskā ietekme nav zināma. Padomei vajadzības gadījumā būtu pie tā jāatgriežas, kad Komisijas papildu ziņojums būs nosūtīts Padomei.

6. Priekšlikumi:

- *Prezidentvalsts apzinās, ka dalībvalstis saskaras ar jūtīgām iekšējām pārrunām par Pamatlēmuma transponēšanu uz EAO, un domā, ka dalībvalstis ir spējušas veiksmīgi īstenot šo pirmo dokumentu par savstarpēju atzīšanu. EAO ir sniedzis tūlītēju un pozitīvu ietekmi uz brīvības, drošības un tiesiskuma telpas veidošanu.*

- *Prezidentvalsts tādēļ iesaka Padomei:*
 - *ņemt vērā Komisijas ziņojumu un dalībvalstu atbildes uz to;*
 - *pārrunāt jautājumus, kas izvērsti šajā dokumentā un sniegt savas nostādnes;*
 - *atzīmēt, ka var būt nepieciešams pārrunāt Komisijas papildu ziņojuma secinājumus, kad tas būs izstrādāts galīgajā redakcijā;*
 - *aicināt Komisiju tai atkal ziņot līdz 2006. gada jūnijam par pasākumiem, kas veikti dalībvalstīs, pamatojoties uz Padomes saglabātajām nostādnēm, lai palielinātu valsts tiesību aktu atbilstību Pamatlēmumam, kā arī Eiropas aresta ordera piemērošanu. Sastādot ziņojumu, Komisija ņem vērā informāciju, ko nodrošina dalībvalstis;*
 - *apstiprināt, ka tiek veikta agrīna praktiska Eiropas apcietināšanas ordera novērtēšana un atbilstīgas nodošanas procedūras starp dalībvalstīm (piem., balstoties uz statistiskās datiem).*